

Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського
Академія мистецтва ім. С.С. Прокоф'єва
Кафедра музичного мистецтва

	<u>СИЛАБУС КУРСУ</u>
	«Методика викладання вокалу»
	Освітній ступінь: бакалавр
	Галузь знань: 02 Культура і мистецтво
	Спеціальність: 025 Музичне мистецтво
	Освітньо-професійна програма: Музичне мистецтво
	Кількість кредитів: 6, 0
	Рік підготовки, семестр: IV курс (7 та 8 семестри)
	Компонент освітньої програми: обов'язкова
	Дні занять: згідно розкладу
Мова викладання: українська	
Інформація про викладача	
Прізвище, ім'я, по-батькові	Самая Тетяна Вікторівна
Контакти	050 3343747
Робоче місце:	Академія мистецтва ім. С.С. Прокоф'єва
Кафедра	кафедра музичного мистецтва
Посада	Доцент
Презентація викладача	
<p>Самая Тетяна Вікторівна (сценічне ім'я Самая-Т) – заслужена артистка України, кандидат мистецтвознавства, доцент, професор кафедри естрадного співу КМАЕЦМ.</p> <p>Професійну освіту отримала у 1988 році у Київському державному училищі естрадно-циркового мистецтва за спеціальністю «артист-вокаліст естради». Повну вищу освіту здобула у Державній академії керівних кадрів культури і мистецтв (2009).</p> <p>Самая Т. є лауреатом та дипломантом таких фестивалів і конкурсів, серед яких Міжнародний конкурс молодих виконавців фестивалю мистецтв «Слов'янський Базар – 96» (м. Вітебськ), Всеукраїнський фестивалів «Пісенний вернісаж – 96», «Пісенний вернісаж – 97» та багато інших.</p> <p>У 1998 році нагороджена почесним званням «Заслужена артистка України».</p> <p>З 1987 по 2013 працювала у концертних організаціях України (Київський театр естради, Київський Державний мюзик-хол, Кримська філармонія, Київське концертно-естрадного об'єднання музичних ансамблів, Асоціація діячів естрадного мистецтва України та ін).</p> <p>З 2002 по 2005 – співорганізатор та голова журі Всеукраїнського фестивалю дитячої творчості «Золоте зернятко».</p> <p>З 2013 року працює викладачем на кафедрі естрадного співу у Київській Муніципальній академії естрадного та циркового мистецтв. У 2017 році захистила дисертаційне дослідження на тему «Вокальне мистецтво естради як чинник культурного життя України другої половини ХХ – початку ХХІ століття» (науковий керівник, доктор мистецтвознавства Зосім О.Л.) та отримала науковий ступінь кандидата мистецтвознавства. У 2019 році вийшла монографія «Вокальне мистецтво естради: український контекст».</p> <p>У 2021 році опублікований навчально-методичний посібник «Ритміка вокаліста. Професійний курс».</p> <p>У 2022 році присвоєно вчене звання «доцент».</p> <p>Друкується в українських та закордонних фахових наукових виданнях.</p>	
Презентація курсу	
<p>Навчальний курс «Методика викладання вокалу» розрахований на студентів освітнього ступеня бакалавр, в основі якого лежить симбіоз теоретичних знань у галузі анатомії, фоніатрії, історії та методики вокальної педагогіки.</p> <p>Завдання курсу полягає у вивченні методики, зокрема змісту, методів і форм навчання співацькому мистецтву, використовуючи знання з історії і теорії вокального виконавства.</p>	

<p>При вивченні курсу використовуються різні форми поточного контролю за засвоєнням навчального матеріалу, серед яких лекції, семінарські заняття, тестування. До самостійної роботи відноситься пізнавально-пошукова діяльність через ознайомлення з додатковими джерелами мережі Інтернет, методичною та медичною літературою.</p>
<p>Опис курсу</p>
<p>Основною метою курсу є розширення теоретичних та методичних уявлень студентів щодо викладання сучасного вокалу на базі визначення методико-педагогічних завдань технологічного і мистецького спрямування. Дана дисципліна має взаємозв'язок з такими предметами, як «Вокал», «Гігієна голосу», «Музична педагогіка». Зміст курсу дозволяє студентам усвідомлено підходити до занять навчально-виконавської та педагогічної практики.</p>
<p>Мета навчання</p>
<p>В результаті вивчення даної дисципліни й відповідно до стандарту вищої освіти, студент повинен володіти такими компетентностями як <i>інтегральними, загальними та фаховими</i> компетентностями спеціальності.</p> <p><i>Інтегральна компетентність</i> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p><i>Загальні компетентності (ЗК)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. 12. Здатність працювати автономно. 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). <p><i>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва. 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва. 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності. 10. Здатність оперувати професійною термінологією. 11. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності. 16. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, педагогічної діяльності. 17. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.
<p>Програмні результати навчання</p>
<ol style="list-style-type: none"> 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності. 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій. 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом. 13. Вміти здійснювати педагогічну діяльність. 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання вокалу. 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.
<p>Форми та методи навчання</p>
<p>Формами навчання з дисципліни «Методика викладання вокалу» є аудиторні заняття (52</p>

години), з них лекційні – 30 год., практичні (семінарські) – 22 год. та самостійна робота студента (128 годин). Самостійна робота студента є важливою складовою засвоєння дисципліни, що продовжує методико-педагогічне формування спеціаліста, розпочате у класі під керівництвом викладача. Під самостійною роботою студента розуміється:

- опрацювання науково-педагогічної і вокально-методичної літератури, зокрема з постановки співацького голосу, робота з навчальними посібниками, підручниками, репертуарними збірками тощо;
- пошук інформації в мережі Інтернет, що втілюється в індивідуальну навчально-дослідну діяльність у вигляді підготовки до семінарських занять (доповіді, тези в Classroom);
- формування практичних навичок в процесі спостереження за роботою викладачів кафедри під час педагогічної практики;
- моделювання власної концепції професійної діяльності педагога-вокаліст.

Навчальна дисципліна «Методика викладання вокалу» передбачає наступні методи навчання:

- словесний (викладення викладачем основних теоретичних положень навчального курсу, пояснення окремих методичних прийомів тощо);
- ілюстративно-словесний (поєднання викладачем пояснень з ілюстрацією вокально-виконавських і методичних прийомів);
- репродуктивний (відтворення студентами педагогічних і методичних прийомів, проілюстрованих викладачем);
- репродуктивно-варіативний (поєднання студентом запропонованих викладачем прийомів з іншими формами й методами музично-виконавської та педагогічної діяльності);
- креативний, творчий (створення студентами оригінальних варіантів інтерпретації вокальних вправ і вокальних творів; нестандартний підхід до розв'язання педагогічних ситуацій; опанування навичок педагогічної імпровізації);
- проблемно-пошуковий (самостійний пошук студентом засобів і способів розв'язання проблемних ситуацій у процесі виконання навчальних і педагогічних завдань);
- педагогічний аналіз (формування педагогічного мислення студентів у конкретних педагогічних ситуаціях засобом аналізу власних дій та діяльності інших студентів);
- інтеграції (акумуляція і синтез знань з різних фахових дисциплін у процесі вирішення вокально-виконавських і педагогічних завдань).

Організація навчання

Обсяг	Тема
Модуль 1.	
50 годин	Змістовий модуль 1. Професійна співацька культура та вокальне здоров'я.
6	Тема 1. Введення до курсу. Загальні положення та специфіка естрадного вокалу.
11	Тема 2. Будова голосового апарату
11	Тема 3. Гігієна та охорона голосу.
11	Тема 4. Дитячий голос. Особливості виховання дитячих співацьких голосів.
11	Тема 5. Захворювання органів голосоутворення. Фоніатрія. Професійні захворювання.
Модуль 2.	
56 годин	Змістовий модуль 2. Методичні засади вокальної педагогіки
11	Тема 6. Постановка голосу. Звукоутворення, резонатори, голосова техніка.
11	Тема 7. Вокальне дихання, його типи та організація.
12	Тема 8. Артикуляційний апарат, дикція. Орфоепія. Ритміка.

11	Тема 9. Види вокального виконавства.
11	Тема 10. Проблематика викладання сучасного вокалу.
Модуль 3.	
44 годин	Змістовий модуль 3. Історико-теоретичний аспект вокальної педагогіки
12	Тема 11. Історіографія вокального мистецтва.
16	Тема 12. Етапи становлення вокальної педагогіки. Національні вокальні школи.
16	Тема 13. Вокальна педагогіка ХХ століття.
Модуль 4.	
30	Змістовий модуль 4. Специфіка викладання сучасного вокалу.
16	Тема 13. Музичний метроритм як важлива складова сучасного вокалу.
14	Тема 14. Провідні вокальні методики.
180 годин	
Оцінювання	
Бали	Результат навчання, що оцінюється
10 балів – одне заняття	Участь у семінарських заняттях: - підготовка (наявність конспекту й тез доповіді, знання основних понять); - активність (доповідь); - креативність та ініціатива; - тестування.
2 бала – одне завдання	Завдання самостійної роботи репродуктивного рівня: - повнота, послідовність і точність викладу.
До 25 балів	Завдання самостійної роботи творчо-критичного рівня: - повнота, послідовність і точність викладу; - презентація і обґрунтування власної думки з проблеми; - креативність і оригінальність виконання.
До 25 балів	Залік/екзамен - повнота, послідовність і точність викладу; - презентація і обґрунтування власної думки з проблеми; - креативність і оригінальність мислення.
100	Разом
Політика курсу	
<p>Відвідування є важливим компонентом курсу з огляду на те, що дисципліна обов'язкова. Усі лекції та семінари мають бути відвідані. Завдання мають бути виконані самостійно.</p> <p>Переоцінка завдань можлива упродовж тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри упродовж тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.</p> <p>Перескладання роботи студентів можлива упродовж тижня після отримання оцінки на основі заяви у письмовій формі.</p> <p>Мобільні пристрої на заняття використовуються лише з дозволу викладача.</p> <p>Поведінка в аудиторії. Під час аудиторних занять студентам дозволяється за потреби виходити з аудиторії, брати з собою та використовувати безалкогольні напої.</p>	